

LILLA EDETS
KOMMUN

Rutin för tillsyn av förskola och pedagogisk omsorg samt friliggande fritidshem med enskild huvudman i Lilla Edets kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Syfte.....	2
Godkännande av fristående verksamhet	2
Genomförande av tillsynen	2
Olika former av tillsyn	3
Förstagångstillsyn	3
Riktad tillsyn/oanmäld tillsyn	3
Tillsyn på förekommen anledning alt efter anmälan	3
Regelbunden tillsyn	3
Underlag vid regelbunden tillsyn av förskolor samt friliggande fritidshem.....	4
Underlag vid regelbunden tillsyn av pedagogisk omsorg.....	5
Tillsynsrapport.....	6
Ingripanden vid tillsyn	6
Beslut efter tillsyn.....	7
Föreläggande (10 §).....	7
Anmärkning (11 §).....	7
Avstående från ingripande (12 §).....	7
Återkallelse (13 - 15 §§).....	7
Tillfälligt verksamhetsförbud (18 §)	7
Uppföljning av tillsynsbeslut	7

Inledning

Lilla Edets kommun utövar tillsyn över huvudmän för fristående förskolor och friliggande fritidshem som kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket skollagen, och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 § skollagen.

Enligt skollagen 26 kap 2§ framgår att med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Tillsyn kan leda till ingripanden enligt 26 kap skollagen. Kommunen ger även, i ett förebyggande syfte, inom ramen för sin tillsyn råd och vägledning. Kommunens tillsyn omfattar inte tillsyn över att regleringen i skollagens 6 kap om åtgärder mot kränkande behandling uppfylls. Denna tillsyn ansvarar Skolinspektionen för oavsett huvudman.

Den tillsyn som kommunen huvudsakligen genomför är regelbunden tillsyn. Utöver regelbunden tillsyn kan kommunen även genomföra riktad tillsyn vid brister i verksamheten. Kommunen genomför tillsyn i samband med nyetablering av verksamhet. Vid tillsynsbesöken genomförs alltid intervjuer med huvudman/förskolechef/personal och intervjuer med föräldrar kan även förekomma. Tillsynen kan även omfatta en bedömning av verksamheten i till exempel en barngrupp.

Syfte

Syftet med tillsynen är att säkerställa att verksamheten utgår från de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller samt att upptäcka och korrigera eventuella brister. Enligt Skolinspektionen ska kommunerna bedöma kvaliteten på verksamheten så att den erbjuder såväl omsorg och fostran som att den stimulerar till lustfyllt lärande och en allsidig utveckling. Kommunen ska också förvissa sig om att det bedrivs ett värdegrundsarbete som leder till att barnen har en säker och trygg miljö.

Godkännande av fristående verksamhet

Kommunen godkänner enskild som huvudman för förskoleverksamhet och friliggande fritidshem enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 7 § och enskild som huvudman för pedagogisk omsorg enligt skollagen (2010:800) 25 kap 10 §. Ansökningsförfarande finns på Lilla Edets kommuns hemsida <http://www.lillaedet.se/utbildningbarnomsorg/startaenskildverksamhet.41.html>

Genomförande av tillsynen

I enlighet med skollagen (2010:800) 26 kap 6 § har en tillsynsmyndighet rätt att på plats granska den verksamhet som står under dess tillsyn. Tillsynsmyndigheten har i den omfattning det behövs för tillsynen rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten.

Den verksamhet som står under tillsyn är enligt skollagen (2010:800) 26 kap 7 § skyldig att lämna in upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

Inom ramen för tillsynen ska tillsynsmyndigheten lämna råd och vägledning i enlighet med skollagen (2010:800) 26 kap 9 §.

I Lilla Edets kommun är det verksamhetschef för förskola som planerar och tillsammans med annan lämplig personal, genomför tillsynen. Den tillsyn kommunen genomför av de fristående verksamheterna ska motsvara den tillsyn Skolinspektionen genomför av de kommunala skolverksamheterna. Skolinspektionen har dessutom tillsyn över att kommunen fullföljer sitt tillsynsansvar enligt 26 kap 4 §.

Olika former av tillsyn

Förstagångstillsyn

Inom ett år från det att verksamheten har startat görs en uppföljande tillsyn. Vid tillsynen granskas att verksamheten genomförs i enlighet med vad som beslutades vid godkännandet. Även inför detta besök ska huvudmannen göra en verksamhetsbeskrivning. Syftet med förstagångstillsynen är att granska att verksamheten arbetar utifrån det som godkännandet eller rätten till bidrag bygger på, samt att huvudmannen ska kunna få råd och vägledning tidigt i etableringen av verksamheten.

Riktad tillsyn/oanmäld tillsyn

Riktad tillsyn genomförs för att kontrollera att verksamheten följer lagar och regler inom ett särskilt område. En riktad kan också genomföras om det på något sätt framkommer att det finns brister i verksamheten. Det kan exempelvis framkomma genom signaler från vårdnadshavare eller vid upprepade allvarliga brister som framkommit vid tidigare tillsyn.

Den riktade tillsynen kan genomföras i alla eller i ett urval av förskolor med enskild huvudman i kommunen. Den riktade tillsynen innebär inte per automatik att besök i verksamheten görs utan kan enbart komma att handla om insamlande av underlag.

Tillsyn på förekommen anledning alt efter anmälan

Tillsynen genomförs i verksamheten när det framkommit uppgifter om allvarliga brister som behöver granskas omedelbart. Tillsynen fokuserar de brister som påtalats, vilket innebär att alla områden som granskas vid en regelbunden tillsyn troligen inte kommer att beröras.

Regelbunden tillsyn

Regelbunden tillsyn görs enligt samma tidsintervall som Skolinspektionen genomför regelbunden tillsyn, för närvarande vart tredje år. Vid tillsynen kontrolleras att verksamheten följer de lagar och regler som finns. Inför besöket gör huvudmannen en verksamhetsbeskrivning. Tillsynen genomförs med uppgifterna i verksamhetsbeskrivningen som grund. Vid tillsynsbesöket granskas bland annat hur huvudmannen uppfyller skollagens krav i tillämpliga delar. Det kan för fristående förskola och friliggande fritidshem omfatta barn/elevgruppernas storlek och sammansättning, det systematiska kvalitetsarbetet, hur förskolan eller fritidshemmet stimulerar barns utveckling och lärande samt hur huvudmannen säkerställer att förskolan/fritidshemmet följer aktuell läroplan. För fristående pedagogisk omsorg kan det omfatta barngruppernas sammansättning och storlek, hur verksamheten utformas med respekt för barnets rättigheter samt hur förskolans läroplan är vägledande för den pedagogiska omsorgen. Tillsynen omfattar även inhämtande av uppgifter i form av olika rutiner och dokumentation från den fristående verksamheten. I samband med tillsynen genomförs verksamhetsbesök och intervjuer.

Underlag vid regelbunden tillsyn av förskolor samt friliggande fritidshem

Den regelbundna tillsynen består av granskning av dokument och rutiner, verksamhetsbesök under en halvdag, intervju med personal och huvudman samt en enkätundersökning bland vårdnadshavare. Även intervju med vårdnadshavare kan förekomma. Kommunen samverkar på olika sätt med de enskilda förskolorna i kommunen. Resultatet av den samverkan utgör ett underlag i kommunens kartläggning, analys och planering av tillsynen.

Inför tillsynen, minst en månad i förväg, skickas ut information om vilka dokument som ska skickas in, vilka områden som förskolan ska beskriva sin verksamhet utifrån liksom hur verksamhetsbesök och intervjuer ska genomföras. Skollagen (SFS 2010:800) och Läroplan för förskolan 98 rev 2019 är utgångspunkter för tillsynen. Områden som bedöms är *Förutsättningar för utbildningen och Utveckling av utbildningen i förskolan*.

Bedömningsområde 1: Förutsättningar för utbildningen

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Förskolechef (utbildningsbakgrund och erfarenhet, omfattning av tjänst, ställföreträdare och delegationsordning)
- Förskolans personal (utbildningsbakgrund, erfarenhet och personalomsättning)
- Barngruppens sammansättning och storlek
- Ramar för utbildningen
- Personalens kompetensutveckling
- Förskollärares särskilda ansvar
- Barnkonsekvensanalys
- Vårdnadshavares inflytande och samverkan med hemmen
- Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Bedömningsområde 2: Utveckling av utbildningen

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Omsorg, utveckling och lärande
- Normer och värden
- Barns inflytande
- Modersmål
- Särskilt stöd
- Konfessionell inriktning

Övriga dokument som ska skickas in för granskning

- Förskolans systematiska kvalitetsarbete
- Klagomålshantering
- Erbjudande av plats
- Registerkontroll av personal
- Personalens kunskap om anmälningsplikt
- Personalens kunskap om tystnadsplikt
- Avgifter
- Ekonomi
- Plan mot kränkning och diskriminerande behandling

Ruiner och kontroller som går igenom i samband med tillsynsbesöken

- Tillsynsprotokoll från brandmyndighet
- Tillsynsprotokoll från miljö och hälsoskyddsmyndigheten
- Protokoll från senaste skyddsron
- Krishanteringsplan
- Försäkringsbrev
- Rutiner för klagomålshantering
- Köregler
- Rutiner kring
 - Ansökan om barnomsorgsplats
 - Placeringserbjudande
 - Inskrivning i förskola
 - Uppsägning av barnomsorgsplats

Underlag vid regelbunden tillsyn av pedagogisk omsorg

Bedömningsområde 1: Förutsättningar för verksamheten

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Verksamhetens personal
- Barngruppens sammansättning och storlek
- Ramar för verksamheten
- Barnkonsekvensanalys

Bedömningsområde 2: Utvecklingen av verksamheten

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Övergripande krav på verksamheten
- Utveckling och lärande
- Särskilt stöd
- Uppföljning och utvärdering av verksamheten
- Klagomålshantering

Övriga dokument som ska skickas in för granskning

- Ekonomi
- Plan mot kränkning och diskriminerande behandling
- Försäkringsbrev

Ruiner och kontroller som går igenom i samband med tillsynsbesöken

- Utdrag ur belastningsregistret
- Personalens kunskap om anmälningsskyldighet
- Personalens kunskap om tystnadsplikt
- Rutiner för säkerhet vid utflykter
- Rutiner för barnsäkerhet inomhus
- Rutiner för barnsäkerhet utomhus
- Plan för krishantering

Tillsynsrapport

Oavsett om det är fråga om regelbunden tillsyn, oanmäld tillsyn eller förstagångstillsyn så dokumenteras alltid tillsynsbesöket i en tillsynsrapport. Huvudmannen ges möjlighet att yttra sig över sakuppgifterna i tillsynsrapporten. Syftet med tillsynsrapporten är delvis olika beroende på vilken form av tillsyn som genomförts. Vid ordinarie tillsyn och förstagångstillsyn är syftet att beskriva verksamheten, belysa förbättringsområden och eventuella brister i verksamheten. Vid oanmäld tillsyn är syftet att dokumentera konstaterade brister. Tillsynen redovisas i Utbildningsnämnden.

Ingripanden vid tillsyn

Om en fristående verksamhet bedöms ha brister kan kommunen fatta beslut om ingripanden i form av föreläggande, föreläggande med vite, anmärkning, avstående från ingripande och återkallelse.

I ett föreläggande står det vilka brister som måste åtgärdas och vilka krav kommunen ställer på huvudmannen. Kommunen följer upp att bristerna åtgärdas. Ett föreläggande kan också ligga till grund för andra tvångsåtgärder såsom återkallelse av godkännande eller rätt till bidrag. Ett föreläggande kan förenas med vite. Det betyder att huvudmannen kan bli tvungen att betala en summa pengar om inte bristerna åtgärdas i tid.

Om en fristående verksamhet har mindre allvarliga brister kan kommunen fatta beslut om en anmärkning. Då är huvudmannen för verksamheten skyldig att åtgärda bristerna och kommunen följer upp att bristerna åtgärdas. En anmärkning kan inte förenas med vite eller ligga till grund för tvångsåtgärder mot en fristående huvudman, men om huvudmannen inte åtgärdar bristerna kan kommunen besluta att förelägga huvudmannen att åtgärda bristerna.

Även om en fristående verksamhet har brister kan kommunen avstå från att ingripa. Denna möjlighet finns om överträdelsen är ringa, om bristen snabbt rättas till eller om det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa.

Beslut efter tillsyn

Om det inom ramen för tillsynen framkommer att den fristående verksamheten inte uppfyller de krav som följer av lag och föreskrifter för verksamheten ska kommunen ingripa så att påtalade brister åtgärdas. I skollagen 26 kap (2010:800) 10 - 15, 18 och 27 §§ regleras tillsynsmyndighetens dvs kommunens möjligheter att ingripa enligt följande:

Föreläggande (10 §)

Om den granskade verksamheten inte uppfyller de villkor som gäller för godkännande och/eller rätt till bidrag får tillsynsmyndigheten förelägga huvudmannen att åtgärda bristerna. Av föreläggandet ska framgå vilka åtgärder kommunen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande kan förenas med vite enligt skollagen 26 kap (2010:800) 27 §.

Anmärkning (11 §)

Om det vid tillsynen framkommer överträdelser som är mindre allvarliga kan kommunen rikta en anmärkning mot verksamheten. Huvudmannen är skyldig att omedelbart åtgärda de brister som anmärkningen avser.

Avstående från ingripande (12 §)

Kommunen kan avstå från att ingripa om överträdelserna är ringa och huvudmannen snabbt vidtar nödvändiga rättelser. Kommunen kan också avstå från att ingripa om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ingripande.

Återkallelse (13 - 15 §§)

Kommunen får återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag om ett föreläggande enligt skollagen 26 kap (2010:800) 10 § inte har följts eller om missförhållandet är allvarligt. Återkallelse får beslutas även om rättelse skett vid provningstillfället om det kan befaras att det på nytt kommer att uppstå missförhållanden som utgör grund för återkallelse. Återkallelse kan också ske om den enskilde huvudmannen inte längre uppfyller förutsättningar för godkännande enligt skollagen (2010:800) 2 kap 5 § andra stycket 1 och 2, tredje stycket och 6 §.

Tillsynsmyndigheten får besluta att ett beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte vunnit laga kraft.

Beslut om återkallelse kan överklagas med stöd av skollagen (2010:800) 28 kap 5 §.

Tillfälligt verksamhetsförbud (18 §)

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse kommer att fattas och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens eller elevernas hälsa och säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får kommunen förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare. Beslutet gäller omedelbart om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

Beslutet kan överklagas med stöd av skollagen (2010) 28 kap 5 §.

Uppföljning av tillsynsbeslut

Av tillsynsbeslutet framgår när eventuella åtgärder träder i kraft alternativt ska vara vidtagna.